

2023 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Β' Γενικού Λυκείου
Ανθρωπιστικών Σπουδών

Σάββατο 22 Απριλίου 2023 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1.

(iii) Στον Λεύκιο Αιμίλιο Παύλο, ύπατο για δεύτερη φορά, έτυχε να διεξαγάγει πόλεμο εναντίον του Περσέα, του βασιλιά (ή εναντίον του βασιλιά Περσέα). Καθώς γύριζε προς το σπίτι του κατά το βραδάκι, η κορούλα του η Τερτία, η οποία τότε ήταν πάρα πολύ μικρή, έτρεξε στην αγκαλιά του πατέρα της (ή για να αγκαλιάσει τον πατέρα της).

(iv) Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος μίλησε για τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των αστεριών και της σελήνης, και μ' αυτόν τον τρόπο έστειλε τον στρατό στη μάχη με αναπτρωμένο το ηθικό (ή πρόθυμο). Έτσι οι ελευθέρια τέχνες του Γάλλου άνοιξαν τον δρόμο για εκείνη τη λαμπρή νίκη του Παύλου. Επειδή εκείνος είχε νικήσει τον φόβο του ρωμαϊκού στρατού, ο στρατηγός μπόρεσε να νικήσει τους αντιπάλους.

2. [Απ. σελ 17, από «τρεις πεζογράφοι ειδικεύονται...» έως «...το έργο του Η συνωμοσία του Κατιλίνα : De Catilinae coniuratione»]

Τρεις άλλοι πεζογράφοι εξειδικεύονται και διαπρέπουν στην ιστοριογραφία. Ο Ιούλιος Καίσαρ είναι ο καλλιτέχνης του είδους των απομνημονευμάτων: στρατιωτικές αναμνήσεις διατυπωμένες σε καθαρά και λιτά Λατινικά, σε ύφος που ανακαλεί τον Ξενοφώντα. Ο Κορνήλιος Νέπως, φίλος του Κικέρωνα και του Κατούλλου, εγκαινιάζει στη Ρώμη την ιστορική βιογραφία: έγραψε περίπου 25 βιογραφίες διάσημων Ελλήνων και Ρωμαίων, κυρίως στρατηγών. Ο Σαλλούστιος Κρίσπος - ο «πρώτος στη ρωμαϊκή ιστορία», όπως τον χαρακτηρίζει ο Μαρτιάλης - μεταφέρει στη ρωμαϊκή λογοτεχνία τη θουκυδίδια ιστοριογραφία ή καλύτερα την ιστορική μονογραφία (περίφημο είναι το έργο του Η συνωμοσία του Κατιλίνα: De Catilinae coniuratione).

3. Εσπερινός → **vesperum**
Πυγμαχία → **pugnam**
Κλάσμα → **cladem**
Εποικοδομητικός → **domum**
Εκπλήρωση → **complevit**

4.

i)	Το <i>corpus</i> με τις επαναληπτικές ασκήσεις που έδωσε ο καθηγητής στην τάξη θα βοηθούσε τους μαθητές στις εξετάσεις.
ii)	Θεωρείται ότι ο σύγχρονος άνθρωπος αποτελεί εξέλιξη του <i>homo sapiens</i>
iii)	Ο απεσταλμένος κατέστησε σαφές στον ομόλογό του της γειτονικής χώρας ότι οποιαδήποτε ενέργεια παραβίασης των συνόρων θα αποτελέσει <i>casus belli</i> .
iv)	Σύμφωνα με τη θεωρία του εμπειρισμού, ο άνθρωπος γεννιέται <i>tabula rasa</i> και αποκτά γνώσεις μέσα από τις εμπειρίες και τις αισθήσεις του.
v)	Ο πραγματικός φίλος είναι το <i>alter ego</i> , ένα «δώρο θεού» που μας συμπληρώνει.

5.

- α) I. **Fine** → **finium**
II. **Cladem Cannensem** → **clade Cannensi**
III. **Se** → **michi**
IV. **Consuli** → **consul**
V. **Eius** → **eis/ iis/ is**
VI. **Domum** → **domus και domuum / domorum**
VII. **Complexum** → **complexu**
VIII. **Patris** → **patrum**
IX. **Caeli** → **caeli**
X. **Motibus** → **motus**
XI. **illustrem illam Paulianam victoriam** → **illustris illius Paulianae victoriae**

- β) I. **erit** → fuerant και esse
II. **complevit** → complebunt
III. **gerere** → gessisti
IV. **obtigit** → obtingit
V. **cucurrit** → curremus
VI. **misit** → mittere και miserint
VII. **vicerat** → vincetis
VIII. **potuit** → potes

γ) Εν: **dant**

Παρατατικός: **dabant**

Μέλλοντας: **dabunt**

Παρακείμενος: **dederunt**

Υπερσυντέλικος: **dederant**

Συντελεσμένος Μέλλοντας: **dederint**

6. α) I. Λάθος
II. Λάθος
III. Λάθος
IV. Λάθος
V. Σωστό
VI. Λάθος

β) **Ut domum ad vesperum rediit** = δευτερεύουσα χρονική πρόταση. Εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο **ut** και δηλώνει το προτερόχρονο και μάλιστα στο παρελθόν, καθώς εκφέρεται με οριστική παρακειμένου. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης (**cucurrit**).

γ) Tu te expeditisti.

Illi/ illae se expediverunt/ -ere.

δ) *Aemilio Paulo consuli iterum bellum cum Perse rege gerere obtigit:*

obtigit: ρήμα απρόσωπο.

gerere: υποκείμενο του απροσώπου ρήματος *obtigit* και τελικό απαρέμφατο (ετεροπροσωπία).

L. Aemilio Paulo: δοτική προσωπική στο απρόσωπο ρήμα *obtigit*.

(*Lucium Aemilium Paulum*): η δοτική προσωπική μετατρέπεται σε αιτιατική για να τεθεί υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου *gerere* (ετεροπροσωπία).

consuli: ομοιόπτωτος προσδιορισμός, παράθεση στο *L. Aemilio Paulo*.

bellum: αντικείμενο του τελικού απαρεμφάτου *gerere*.

iterum: επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει τον χρόνο.

cum Perse: εμπρόθετος προσδιορισμός της εναντίωσης/εχθρικής διάθεσης στο τελικό απαρέμφατο *gerere*.

rege: ομοιόπτωτος προσδιορισμός, παράθεση στο *Perse*.